

Повсюди впродовж звітнього періоду рослини озимих культур знаходилися у стані неглибокого зимового спокою, деякі рослини повільно вегетували. Перезимівля озимих культур відбувається за відсутності снігового покриву, мерзлого ґрунту та при незначній сумі від'ємних температур повітря. Оподи відмічалися у вигляді снігу, мокрого снігу, дощу та мряки. Мінімальна температура на глибині вузла кущіння озимих та кореневої шийки багаторічних трав протягом підзвітнього періоду не опускалася нижче 1-2°C морозу, що було значно вище критичних температур вимерзання для даного періоду. За вказаних погодних умов не відбувається розвитку та поширення хвороб, інфекційний запас яких наявний на частині посівів озимих зернових та ріпаку.

За даними моніторингу, проведеного спеціалістами управлінь фітосанітарної безпеки в областях встановлено, що у посівах **озимої пшениці** розміщених по парових попередниках площа заселення **мишоподібними гризунами** становить 20-25%, на полях озимої пшениці (після соняшника та кукурудзи) - 35-63, макс. 83% за середньої чисельності 1-3, осередково 4-6 жилих колоній на гектар в господарствах Запорізької, Київської та Миколаївської областей. У посівах **озимого ріпаку** нараховується 1-3, подекуди в господарствах Запорізької та Миколаївської областей до 5 жилих колоній на гектар, в них по 2-6, макс. 12-20 жилих нір на 11-65, макс. 80% обстежених площ.

Наразі незначне збільшення чисельності шкідника спостерігається у посівах **багаторічних трав, неорних земель та садах**, де не проводились захисні заходи. Так, на 35-100% обстежених площ обліковували 2-4, макс. 5-7 (Вінницька, Запорізька, Київська, Рівненська, Тернопільська, Хмельницька, Черкаська обл.) жилих колоній на гектар, з 2-6, макс. 12-20 (багаторічні трави, Миколаївська обл.) жилими норами в кожній.

В подальшому загроза підвищення чисельності та шкідливості мишоподібних гризунів, передусім в озимині ймовірна в разі стійкого снігового покриву, під яким за наявності достатньої кількості корму гризуни продовжують розмноження. За установа навіть нетривалого поліпшення умов життя, завдяки біологічній особливості до високої плодючості та спроможності до швидкої зміни фізіологічного стану, популяція гризунів поступово буде відновлювати свою чисельність.

Захисні заходи, здійснюють на площах зі щільністю гризунів понад 3-5 колоній на гектарі, через внесення в жилі нори дозволених до використання родентицидів.

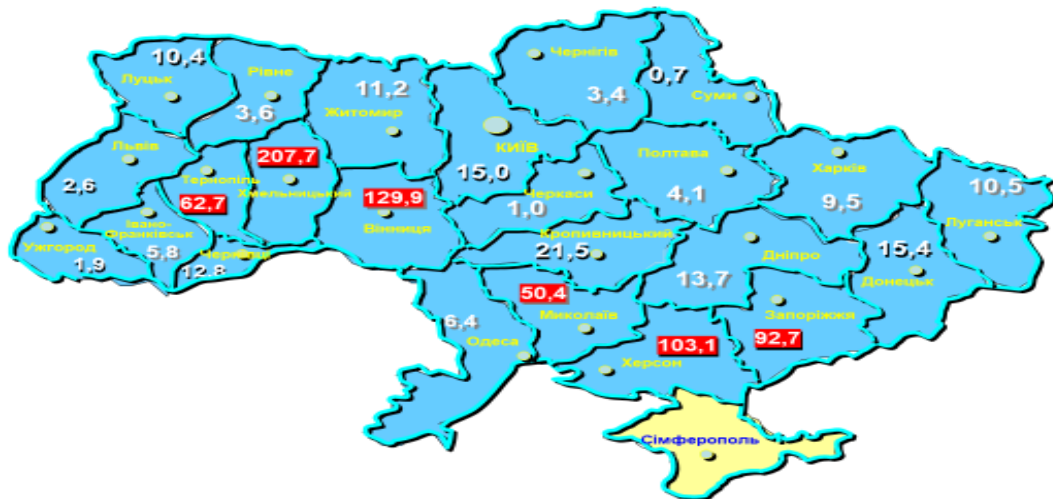
Волога погода з позитивними температурами сприяє розмноженню **комірних шкідників**, зокрема **кліщів, комірного та інших видів довгоносиків**, які виявлені в насінневому та фуражному матеріалі господарств центральних, південних та західних регіонів. За виявлення зараженості зерна шкідниками проводять обов'язкове обеззаражування збіжжя дозволеними до використання препаратами згідно «Переліку пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні».

Повсюди фітоекспертизою насіння *ярих зернових та зернобобових культур* виявлені збудники **альтернаріозу, аскохітозу, гельмінтоспоріозу, бактеріозу, фузаріозу, сірої гнилі**, інших хвороб в межах 1,5-5%. Оздоровлення кондиційного насінневого матеріалу досягається протруєнням його препаратами, вибір яких залежить від спектра фунгітоксичної дії та рівня захисної спроможності стосовно комплексу хвороб.

В господарствах здійснюється фітосанітарний нагляд за посівами озимих зернових та ріпаку.

За оперативною інформацією про хід робіт із захисту рослин, наданою Головними управліннями Держпродспоживслужби в областях, 17 січня 2020 року обсяги проведених заходів захисту рослин від мишоподібних гризунів в областях зросли до 796 тис. га, що порівняно з минулорічним показником більше на 96 тис. га, з них озимих зернових культур оброблено 523 тис. га

**Оперативна інформація
про обсяги захисту сільгоспугідь від мишоподібних гризунів
в осінньо-зимовий період 2019-2020 рр., тис. га
17 січня 2020 року**

Найбільші обсяги заходів захисту сільгоспугідь від мишоподібних гризунів проведені в західному Лісостепу, а саме у Хмельницькій (207 тис. га), Вінницькій (129,9 тис. га) і Херсонській (103,1 тис. га) областях. Також значні обсяги заходів захисту рослин від цих шкідників здійснені в господарствах: Запорізької (92,7 тис. га), Тернопільської (62,7 тис. га) і Миколаївській (50,4 тис. га) областях. У сільгоспугіддях решти областей захисні заходи проведені на площі від 0,7 тис. га (Сумська обл.) до 21,5 тис. га (Кіровоградська обл.).

Хімічні засоби захисту рослин (родентициди) застосовано на площі близько 676 тис. га, біологічні – на площі 120 тис. га.

Заходи захисту рослин в посівах озимих культур урожаю 2020 року, багаторічних насадженнях тощо продовжуються.

На сьогодні забезпеченість сільгоспідприємств засобами захисту рослин для проведення робіт із захисту посівів сільськогосподарських становить 7% до їх потреби для проведення заходів захисту рослин у весняно-літній період 2020 року, в тому числі гербіцидами 6%.